

Маршрут до ідеального планування та музично-предметне середовище у ЗДО

Любов Балала, консультантка КУ "ЦПРПП СМР"



Нова редакція Базового компонента дошкільної освіти: освітній напрям «Дитина у світі мистецтва»

Що таке мистецько-творча компетентність?

Здатність дитини:

- практично реалізовувати свій художньо-практичний потенціал;**
- отримувати бажаний результат творчої діяльності;**
- елементарно застосовувати мистецькі навички в життєвих ситуаціях під час освітньої та самостійної діяльності.**



Що передбачає емоційно-ціннісне ставлення?

Дитина:

- емоційно відгукується на прояви краси в мистецтві;
- виявляє ціннісне ставлення до творчості музикантів, співаків, танцюристів;
- позитивно відгукується на пропозиції взяти участь у слуханні музики, співах, музично-ритмічних рухах, грі на музичних інструментах тощо;
- отримує задоволення від мистецької діяльності.



Що таке сформованість знань?

- має елементарні уявлення про види мистецтва, зокрема музику;
- розуміє мистецтво як результат діяльності митців, виконавців;
- виявляє інтерес до мистецьких творів, упізнає їх та інтерпретує;
- сприймає та емоційно реагує на художній образ;
- має уявлення про музичну гру, пісню, танець тощо.



Якими мають бути навички дитини?

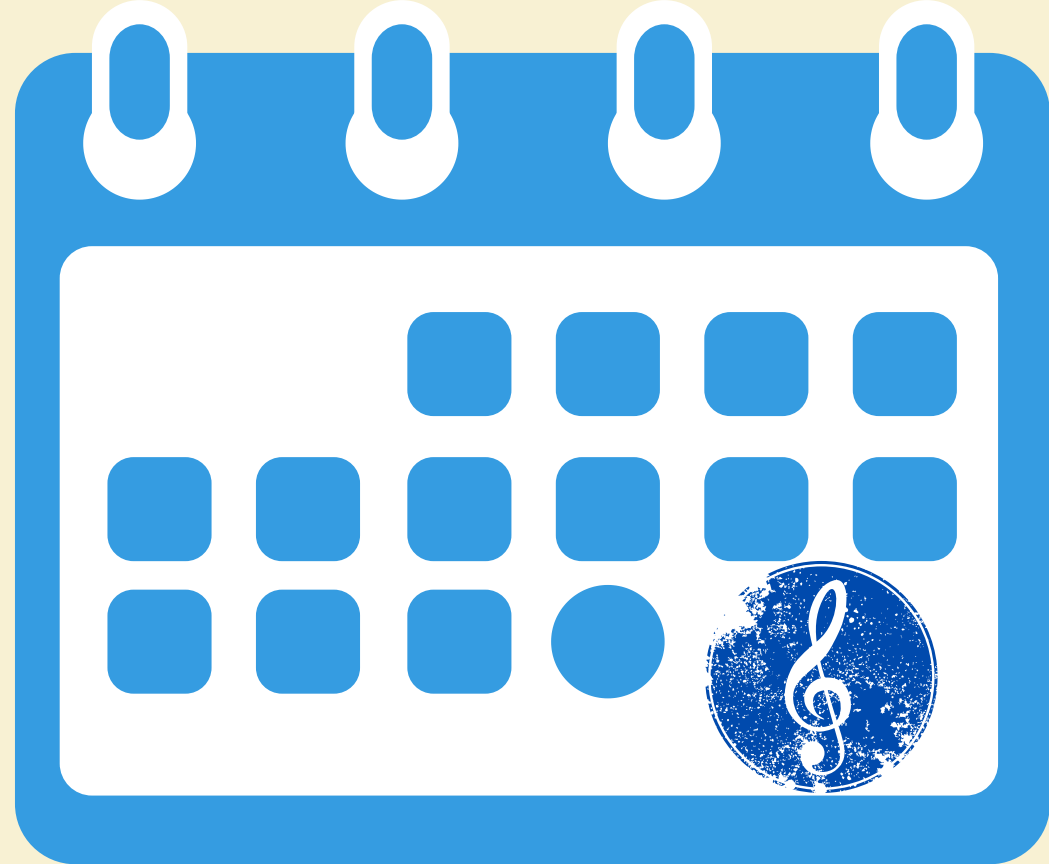
- пов'язує яскравість образу та зміст зі звуками, ритмом, динамікою, темпом;
- розрізняє вокальну та інструментальну музику;
- знаходить просту аналогію між життям і змістом твору;
- має навички глядача і слухача;
- має домірні вікові навички співу, слухання музики, музично-ритмічних рухів, гри на дитячих музичних інструментах;
- виявляє музикальність, вміння передавати настрій, почуття, емоції в музично-руховій і пісенній творчості, музикування та музичній грі;
- співпрацює з дітьми, зокрема з особливими освітніми потребами, та дорослими заради спільного успіху під час мистецької діяльності;
- демонструє за власним бажанням досвід мистецьких дій у самотійній діяльності;
- обмірковує з іншими свій мистецький досвід.

Яку участь беруть батьки?

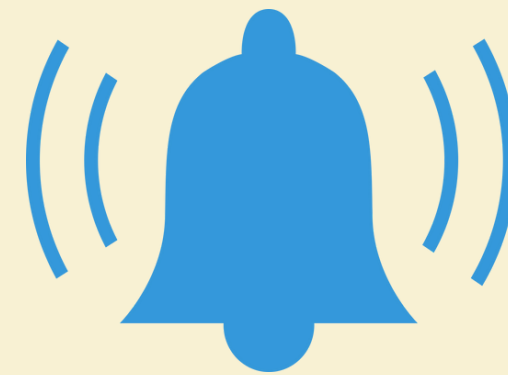


Батьки підтримують формування мистецьких навичок:

- **заохочують дитину займатися мистецькими видами діяльності;**
- **спостерігають, позитивно оцінюють та підтримують мистецькі вподобання дитини;**
- **схвалюють вільне самовираження дитини;**
- **грають в акторів, ляльководів, учасників та ведучих концерту;**
- **еспериментують із різними звуками;**
- **співають колискові;**
- **слухають музику з дитиною;**
- **переглядають спільно з дитиною мультфільми з гарною народною і сучасною музикою;**
- **влаштовують сімейні свята з використанням мистецьких видів діяльності;**
- **відвідують із дитиною концерти, зокрема й онлайн;**
- **активно беруть участь у концертах, святах і дійствах, які організовує заклад дошкільної освіти;**
- **створюють умови, щоб дитина виявляла мистецьку компетентність в житті та побуті.**



Мета планування — гармонійно та всебічно розвивати особистість дитини за всіма компетенціями, означеними у Базовому компоненті.



Перспективний план окреслює завдання на тривалий період: навчальний рік, півріччя, квартал.

Календарний план охоплює найближчий часовий проміжок: від 1–2 днів до 1–2 тижнів, місяць, квартал.

Обидва види планування відображають єдиний процес, взаємодоповнюють одне одного, уточнюють, конкретизують.

Затверджує плани вихователь-методист.

Старт

МАРШРУТ ПЛАНУВАННЯ

1

Проаналізуйте:
- вимоги чинних документів.

2

Урахуйте побажання
обраної освітньої програми

3

Розмежуйте план
на навчальний період
та літній період

4

Складіть перспективний план
на навчальний період до року
(допоможе вибудувати
логіку роботи)

5

Упишіть
у таблицю
перспективного
плану види
музичної діяльності,
музичний матеріал,
завдання

6

Позначте новий матеріал
жирним шрифтом,
а той, що повторюється
з попередніх періодів -
звичайним

7

Упишіть
у перспективний план
назви розваг та свят
відповідно до
затвердженого
річного плану ЗДО

8

Оберіть зручний
часовий період
для складання
календарного плану.
(Н.:два тижні)

9

Розробіть календарний план:
зазначте в ньому вид заняття,
послідовність та періодичність
вивчення музичного матеріалу
за кожним видом
музичної діяльності

10

Зазначте
у календарному плані
навчальні, розвивальні
виховні завдання

11

Укажіть
у календарному плані
індивідуальну роботу
з дітьми; роботу
з обдарованими дітьми
(урткова робота);
свята та розваги;
індивідуальну роботу
з батьками;
індивідуальну роботу
з вихованцями

12

Продумайте
в календарному плані
чергування нового та
відомого матеріалу,
творів різного
настрою та характеру

13

Впишіть блок
"Корекційна робота"
до плану, якщо
працюєте у ЗДО
комбінованого типу

Документи музичного керівника

— План роботи

— План проведення масових заходів, дійств музично-естетичного циклу

— Картотека методичних розробок (конспекти, сценарії тощо), музично-дидактичних ігор

— Графік роботи музичної зали, затверджений керівником закладу

(Відповідно до Примірної інструкції з діловодства у дошкільних навчальних закладах, затв. наказом Мінмолодьспорту від 01.10.2012 № 1059)

Паспорт музичної зали

Інвентар для театралізації, шт	
✓ Завіса театральна	1
✓ Будиночок-ширма	1
✓ Ширма настільна	1
✓ Муляжі фруктів і овочів	10
✓ Карусель із різноколірними стрічками	10
✓ Прапорець	40
✓ Квітка	80
✓ Стрічка на паличці або кільці	40
✓ Хусточка	40
✓ Маска тварини	10
✓ Костюм карнавальний	15
✓ Скринька	1
✓ Цукерка-сюрприз	1
✓ Посох Діда Мороза	1
✓ Дуга зі дзвіночками	2
✓ Парасолька осіння	4
✓ Сніжка	25
✓ Зірочка на паличці	10

Дитячі музичні інструменти, шт.	
✓ Молоточок	12
✓ Брязкальце	12
✓ Свищик	10
✓ Металофон хроматичний	2
✓ Металофон діатонічний	2
✓ Музичні дзвіночки	комплект
✓ Барабан дитячий	5
✓ Барабан великий	1
✓ Тамбурин	1
✓ Бубон	4
✓ Трикутник	4
✓ Тарілки	2
✓ Тріскачка	2
✓ Рубель	1
✓ Маракаси	5
✓ Бубонці	4
✓ Сопілка	2
✓ Дудка	2
✓ Трубки Boomwhackers	комплект

Допомагає розібратися, чи комфортна для дітей наша музична зала, чи надає їм змогу максимально творчо розвиватися.

А ще — систематизувати оснащення та проаналізувати його якість: ігрове приладдя, іграшки, інструменти, театральні атрибути, технічні засоби

- Паспорт — це проста тека з файлами, які за потреби доповнюємо та замінюємо.
- Вказуємо нормативно-правові документи, за якими організовуємо простір музичної зали. («Примірний перелік ігрового та навчального дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти», затверджений наказом МОН від 19.12.2017 № 1633.)
- Коротка довідка — дані про площу зали, штучне та денне освітлення, покриття підлоги, особливості дизайну та інтер'єру.
- Професійна візитка музичного керівника. (ПІБ, освіту, стаж роботи, категорію, участь у конкурсах, публікації в періодичних виданнях тощо).
- Окремий розділ паспорта — фотографії зі свят та занять, знімки декорацій, реквізиту тощо.
- Перелік обладнання зали, аудіо- та відеозаписів, музичних інструментів та іграшок, методичної літератури, дидактичних та розвивальних матеріалів, які зберігаємо в музичній залі.
- Перспективи оновлення. Формулюємо плани й побажання щодо того, який інвентар, музичний інструмент, тип освітлення чи покриття підлоги поліпшить якість роботи, її результат.

Діловий портфель музичного керівника



- посадова інструкція;
- план роботи;
- план проведення масових заходів, дійств музично-естетичного циклу;
- картотеки методичних розробок та музично-дидактичних ігор;
- щоденник обліку індивідуальної (гурткової) роботи;
- результати моніторингу музичного розвитку дітей протягом року;
- консультації для батьків і педагогів;
- план самоосвіти;
- графік роботи музичної зали.



Оцінюємо музично-освітнє середовище



Музично-освітнє середовище — це сукупність умов, які дають змогу дітям самовиражатися й максимально проявлятися в музичній діяльності: **сприймати музику, виконувати її, творчо осмислювати.**

Критерії, які співзвучні з шкалами методики ECERS-3:

- правила й особливості спілкування дорослих і дітей, дітей між собою;
- організація та облаштування простору;
- організація розпорядку дня або тижня, місяця, навчального року для дітей.

Освітнє середовище має бути доступним, варіативним і поліфункціональним.



- *Осередок для музичних експериментів* (камінці, мушлі, кришечки від пляшок, крупи, соломинки тощо у прозорі ємкості з-під продуктів).
- *Тематичні осередки:* музей творчості або музей музичних іграшок; колекцію афіш або атрибутів театралів і поціновувачів музики.

Музика в розпорядку дня

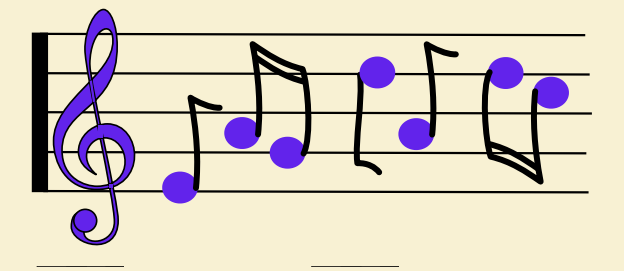
- Облаштування у групових приміщеннях осередки із саморобними й дитячими музичними інструментами.
- Для батьків і педагогів регулярно підготуйте роздаткові матеріали з ідеями простих ігор, музичних вправ.
- Включити музичні заняття в щоденний розпорядок дня: ранкове коло можна починати й закінчувати руханкою або пісенькою, між заняттями проводити «Хвилинку релаксу під музику» тощо.
- У план заняття можна вносити зміни відповідно до потреб окремих дітей: наприклад, зменшити час на слухання музики для непосидючих, а натомість запропонувати їм імпровізовано порухатися.

Діти:

- створюють щось, а не дублюють по шаблонах і схемах;
- висловлюються й ставлять запитання, а не пасивно слухають;
- обирають, вирішують, а не пасивно погоджуються;
- роблять висновок, а не отримують його готовим від дорослого.



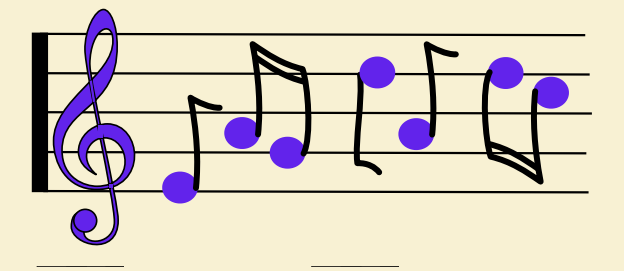
Правила поведінки на музичних заняттях



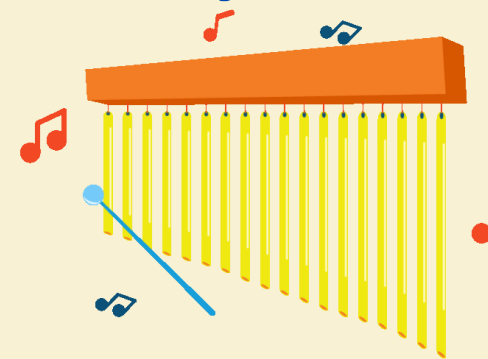
- Ми любимо та бережемо нашу затишну та гарну музичну залу. Тут відбуватимуться наші виступи, спектаклі й концерти. Тут нам аплодують, усміхатимуться наші мами й тати, бабусі й дідусі, братики й сестрички. Тут завжди має бути творчо й красиво. Ми маємо поводитися культурно, бо музика й культура — завжди разом.
- Не кидаємо на підлогу предмети, стільчики й музичні інструменти, атрибути для танців і театралізованих постановок, елементи костюмів. Не наступаємо на них, не смикаємо штори, завіси. Ставимося дбайливо до всього, що є в залі.
- Ми намагаємося не говорити, коли звучить музика. Не розмовляємо, коли співаємо.
- Якщо нам хочеться потанцювати під музику або порухатися, стараємося не заважати іншим дітям, не відволікати їх від уважного слухання. Якщо хочеться помалювати, коли звучить музика, то ми знаємо, де в музичній залі можна взяти олівці та папір. Ми не заважаємо іншим дітям спілкуватися з музикою так, як їм зручно.
- У вправах, танцях, іграх, хороводах ми уважно слухаємо музичного керівника. Не бігаємо назустріч одне одному, не штовхаємося, не хапаємо за одяг і не підставляємо підніжки.



Правила поведінки на музичних заняттях



- Якщо ми бігаємо, стрибаємо або робимо підскоки під музику і випадково скидаємо якийсь предмет, ми не зупиняємося і не піднімаємо його до кінця руху. Це створить заваду для інших дітей і може бути небезпечно, тому дорослі акуратно це зроблять самі.
- Ми не передаємо іншому інструмент, який щойно використали. Ми віддаємо його дорослому для спеціального оброблення.
- Інструменти, в які треба дути, ми тримаємо в руках так, щоб вони не були спрямовані на того, хто стоїть або сидить поряд.
- Ми акуратно б'ємо в бубон, щоб не поранити руку і не зламати інструмент.
- Ми акуратно стукаємо ложками одна об одну, але не калатаємо ними, щоб не зламати і не загнати скалку в руку. Якщо ложка випадково зламається, віддаємо її дорослому.
- Ми не переносимо металофони з місця на місце самостійно, щоб не впустити й не поранитися. Якщо нам потрібен металофон, ми просимо допомоги дорослого. Ми не витягаємо з металофона пластинки, тому що це зіпсує інструмент.
- Ми завжди можемо дослідити музичні інструменти, експериментувати з ними й вигадувати цікаві ігри. Але спочатку треба попередити про це дорослого.





**ДЯКУЮ
ЗА СПІВПРАЦЮ!
УСПІХІВ!**

